

gjennem Overpræsidenten givet et ret imødekommende Svar i saa Henseende. Det forekommer mig nu, at det dog var en Omstændighed, der var værdt at tage under Overveielse ved Behandlingen baade af dette Lovforslag og ogsaa af det, som kommer bag efter, idet det vistnok ogsaa kunde anses for ønskeligt, om der fra Statens Side i alt Fald ikke blev lagt Hindringer i Veien for, at der paa en Tid som denne kunde gjennem Opførelsen af nødvendige offentlige Bygninger eller Ombygning af saadanne gives Noget for at afhjælpe den Arbejdsløshed, som ganske vist er tilstede. Det falder mig naturligtvis ikke ind at udtale, at der var Grund for Staten til at paatage sig at paabegynde Arbejder, som ellers ikke vilde være ønskelige; men det forekommer mig, at det er et Moment, der dog altid bør komme i en væsentlig Betragtning ved Spørgsmaal af denne Natur, at man ved overhovedet at negte at gaa ind paa at foretage Bygningsarbejder af denne Art — og saaledes opfattede jeg det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) — som sagt forhindrer, at der paa en Tid, hvor der er Trang til Arbejde, bliver bragt en Mulighed tilstede for at afhjælpe den tilstede-værende Arbejdsløshed. Det tillader jeg mig at henvende særlig til de ærede Medlemmer af Flerpartiet, der jo stadig tale saameget om deres Interesse for Arbejdersagen, hvilken jeg aldeles ikke betvivler, at de ogsaa have Interesse for, at dette Moment spiller en meget væsentlig Rolle paa nærværende Tid. Det er blot denne ene Bemærkning, jeg ønskede at gjøre og henlede det høie Things Opmærksomhed paa. Særligt er jeg ikke tilstrækkelig naiv til at tro at kunne forandre den Stemning, der synes at være tilstede i Folkethinget til at rydde Lovforslag af Veien, en Stemning, der endogfsaa for Diebliffet er saa stærk, at det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds — saa forekommer det mig — var tilbøjelig til at rydde levende Mennesker af Veien, hvad der dog vistnok turde være lidt for meget.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Den ærede første Læser var endnu ikke naaet til nogen fast Overbevisning om, hvad der i denne Sag var det Rette. Det ærede Medlem havde gransket meget noie i Akt, hvad der forelaa, og da han bor i Nærheden, har han havt Leilighed til at bese Lokalteterne, og jo mere han har set paa dem, desto mere er han kommen i Tvivl, og nogen Overbevisning om, hvad der er den Rigtige, har han endnu ikke kunnet komme til. Det beklager jeg naturligtvis meget; men der kan dog ogsaa være Grøndser for den Sum af Kjendsgjerninger, der skulle skaffes til Bæie for at alle og Enhver kunne naae til en Overbevisning, og det forekommer mig at være temmelig klart, at det ærede Medlem hører til dem, der skulle have grumme mange Kjends-

gjerninger, inden han kommer til en Overbevisning i denne Sag. Det ærede Medlem var meget villig til at oversføre paa Andre, ikke den Vægt, de foreliggende Kjendsgjerninger have, men det imod de Dnsker, han forudsatte, at de nærede. Jeg skal ikke vende det om, men jeg skal gjøre opmærksom paa, at det ikke er ganske billigt imod dem, der her have fremsjort Dplysninger og ganske sikkert ere i høi Grad interesserede i Sagen, at forudsætte, at der er noget Andet, som har ledet dem til det Resultat, hvortil de ere komne, end Kjærlighed til Sagen og en varm Overbevisning om, hvad der i den burde gjøres. Det er jo nemlig fra den polytekniske Læreeanstalts Bestyrelse, at alle Dplysninger hidrøre; det er gennem den, at alle Bidrag til Sagens Bedømmelse ere skaffede til Bæie, og jeg vil dog spørge, hvem der vil tro, at denne Bestyrelse har noget andet Formaal end Læreeanstaltens Vel. Jeg haaber, at det ærede Medlem selv vil være tilbøjelig til at indrømme dette. Denne Bestyrelse har i Sandhed med saamegen Barme og Interesse taget sig af Læreeanstaltens Opkomst og særlig af dens Udvidelse nu, da der er Trang dertil, at det ikke er billigt, at underlægge den noget andet Motiv end Læreeanstaltens Lærv. Det ærede Medlem fandt først, at det ikke var klart, om der kunde opnaas Noget af Bispegaarden; men han oplæste selv strax bagefter nogle Ord af Motiverne, hvor der staar, at der ikke kan faas Noget, og disse Ord, antager jeg, maatte være tilstrækkelige til at lede de Fleste til en Overbevisning i denne Sag; men hvis det behøves, skal jeg gjerne sige, at man har henvendt sig til Biskoppen derom og faaet det Svar, at han ikke vil afgive noget af sin Have dertil — det er nemlig Haven, der har været Tale om — og jeg haaber saaledes at have fjernet den Tvivl, som i saa Henseende kunde være tilstede. Men hvorledes er nu Sammenhængen med Spørgsmaalet om Bispegaarden? Det er den, at, da man kom til ret klar Overbevisning om, at Anstalten nu havde udviklet sig paa en saadan Maade, at der ikke længere var Plads i de Bygninger, man havde, saa man sig om i de nærmestliggende Omgivelser efter et Terrain, som man kunde indlemme i Anstalten, og man fastede da Blikket paa Bispegaardens Have og spurgte, om man kunde faae Noget af den. Det viste sig, at det ikke kunde ske. Saa trøstede man sig derover; thi ved nærmere Undersøgelse viste det sig, at, selv om man ogsaa fik Haven, vilde man ikke kunne faae nogen Bygning, der kunde tilfredsstille i Nutiden, end sige tilfredsstille med Hensyn til de fremtidige Krav, der sandsynligtvis ville blive stillede. Det er altsaa dette Stykke af Sagen. Saa har det ærede Medlem ment, at man kunde tage nogle Sidebygninger, som høre til Bispegaarden. Det er jo muligt, at de kunne faaes, men de ville ingenlunde kunne tilfredsstille den Trang, der er til